

navnlig den Del, der er befestiget ved Sporvejen, kan se en bedre og lysere Fremtid i Møde, end de have kunnet under de private Selskabers Ledelse. Jeg udtaler derfor min Tilfredshed med den Enighed, der er opnaaet i Udvalget om det Princip, der har været mit lige fra Begyndelsen af denne Sags Fremkomst og anbefaler de af Udvalget stillede Endringsforslag.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Vardenfleth): Paa den frabærende Trafikministers Begne skal jeg tillade mig at bemærke, at Regeringen mener at kunne gaa ind paa de Endringsforslag, som ere stillede til 3dje Behandling af Lovforslaget. Hvad den vigtigste Bestemmelse i Udvalgets Forslag angaar, nemlig den, som omhandles i Endringsforslaget under Nr. 5, er Regeringen enig i, at den Vej, som man her er slaaet ind paa, nemlig at meddele den paaagældende Kommunalbestyrelse Eneretsbevilling, saaledes at den først træder i Kraft ved Udløbet af den løbende Koncession, ganske vist er noget nyt. Det er noget nyt, man her er kommet ind paa, nemlig at give 2 Eneretsbevillinger, saalunde at den ene er hvilende og den anden løbende, men principielt set kan der ikke være noget i Vejen derfor. — Hvad Endringsforslaget Nr. 1 angaar, ser jeg heller ikke, der kan være nogen Betænelighed ved at tiltræde den Definition af „Bejbestyrelse“, som man giver her, og som ganske vist indeholder en Realitet, for som vidt som man for Kjøbenhavn's Vedkommende henviser til den samlede Kommunalbestyrelse. Jeg vil dog gøre den Bemærkning, at for saa vidt Lovforslaget i den Stikkelse, hvori det blev vedtaget ved 2den Behandling, kun udtaler sig om Bejbestyrelsen, er herved selvfølgelig ikke udelukket den Indflydelse ad anden Vej, som enkelte af Administrationens Grene kunne have — det være sig civile eller militære — og den Forandring, der nu er foreslaaet, vil heller ikke influere derpaa, idet det selvfølgelig vil være et Forbehold, som altid maa tages af vedkommende Ministerium ved Udfærdigelsen af Eneretsbevillingen, at der ikke gribes ind i Forhold, som vedkomme andre Administrationsgrene. — Forslagene under Nr. 2 og 3 har jeg ikke nogen Bemærkning at gøre til. — Forslaget under Nr. 4 kan jeg ogsaa tiltræde, det gaar jo ud paa, at der alene skal tages Hensyn til vedkommende Aktieselskabs Kapital, saaledes som den var den 1ste Januar 1895. Jeg antager ikke, det vil have nogen Betænelighed udelukkende at lægge dette Tidspunkt til Grund, men jeg vil dog gøre opmærksom

paa, at den Mulighed ikke er udelukket, at et Aktieselskab kan forandre sin Kapital — ikke nedlægge den, men forhøje den — paa Grund af stigende Kurser paa Aktierne. Jeg antager dog ikke, det Tilfælde vil være praktisk; ogsaa i den Henseende kan Forslaget tiltrædes. Jeg anbefaler Lovforslaget med de stillede Endringer til Vedtagelse.

N. J. Larsen: Ved denne Sags 2den Behandling tillod jeg mig at fremsætte nogle Bemærkninger angaaende Statens Ret over for de ældre Sporvejsanlæg i Henhold til Loven af 23de Januar 1862, hvilke Bemærkninger gik ud fra den Opfattelse, at naar Staten skulde afstaa sin Ret paa lempelige Billaar, maatte der nødvendigvis være Sikkerhed for, at Indrømmelserne ogsaa virkelig kom Kommunerne og ikke de private Selskaber til gode.

Efter det Hensyn, der er taget til mine Ytringer, er det min Pligt at udtale min Anerkendelse af og Tak til Udvalget for, at Sagen er bragt til at foreligge for os saaledes, som det nu er Tilfældet ved 3dje Behandling. Det er ubestrideligt, at som Forholdet nu ligger for os, er der bundet ganske betydeligt i Sammenligning med, hvad der vilde være opnaaet efter Forslaget fra 2den Behandling. Der vil nu ikke, naar Staten afstaa sin Ret til de ældre Sporvejsanlæg, komme noget privat Selskab ind mellem Staten og Kommunerne, og det vil være sikret for Fremtiden, at de Indrømmelser, Staten gør, komme selve Kommunerne til gode. Det er noget, jeg maa lægge den største Vægt paa, at Fordelen ved denne Ordning bliver de vedkommende Kommuner, til hjem Anlægene afstaaes. Jeg er enig med den ærede Ordfører i, at det maa anses for en given Ting, at det kommer til at staa i disse Kommuner's Magt, om de selv ville drive Anlægene eller overlade Driften til andre. Hele det noget viltsomme System med „Ombytning“ af Koncessioner, som tidligere var foreslaaet, er forladt, og vi staa nu paa en langt klarere Grund end før. — Det lader sig ikke nægte, at Staten ved denne Ordning paa meget lempelige Billaar opgiver en betydelig Ret, som den efter den bestaaende Lovgivning har; men jeg har intet at indvende herimod, naar man, som nu, opnaar Sikkerhed for, at det, Staten afstaa, kommer Kommunerne og ikke private Selskaber til gode. Jeg antager, at man ikke nu længere fra den kommunale Side vil ulejlige sig med at gøre Statens Ret efter Loven af 1862 ringe. Nu vil det være i selve den kommunale Interesse, at Statens Ret hævedes i saa fuldt et Omfang som mu-